

Jordi Vives i Puiggròs

Jordi Vives va néixer a Barcelona el 23 d'abril de 1941. La seva vinculació més continuada la té amb l'Hospital Clínic de Barcelona, del qual ha estat durant molts anys cap del Servei d'Immunologia. És metge des de l'any 1965.

Molts saben que la immunologia, juntament amb la genètica, és la branca de la biologia que està avui en la punta de llança del progrés d'aquesta ciència, tant des del punt de vista de la recerca de base com aplicada a diversos aspectes de la clínica, entre aquests fonamentalment els trasplantaments. Alguns premis Nobel de Fisiologia o Medicina s'han concedit a investigadors d'aquesta especialitat, des del primer, el 1901, atorgat a Emil von Behring pels seus treballs sobre la diftèria. En el nostre medi el primer gran immunòleg ha estat probablement Ramon Turró, director del Laboratori Municipal del Parc i el mestre més directe d'August Pi i Sunyer.

Ambdós foren membres de l'Institut. Turró, quan va llegir l'any 1894 el seu discurs d'ingrés a l'Acadèmia de Medicina, ho va fer amb el tema «La inmunidad». Un immunòleg més recent a l'IEC ha estat Jordi Gras.

Jordi Vives ha tingut una bona formació en laboratoris de primera línia. Inicialment, des dels anys d'estudiant, va estar a la Clínica Mèdica A de la Facultat de Medicina i l'Hospital Clínic, dins de l'Escola d'Hematologia que portaven els doctors Agustí Pedro i Pons i Pere Ferreras.

No va estar-hi gaire temps perquè va anar ben aviat, un any després d'acabar la carrera, a París. Aquest va ser un temps important per a la seva visió personal, mèdica, social i familiar. Va estar en un centre d'immunologia del servei de transfusions que dirigia el professor Salmon. També va iniciar una relació amb Jean Dausset que ha estat després més continuada. Fou precisament Dausset qui el va encarrilar cap a l'estudi dels grups leucocitaris i el sistema d'histocompatibilitat, abreujadament HLA. El període fou de dos anys, d'octubre de 1966 a juliol de 1968. Quan s'esdevingué el maig francès del 68, Vives era a París. Segur que no li sap greu haver-hi estat aquell mes. Dausset va guanyar el Premi Nobel de Medicina de 1980.

Hi ha altres estades, curtes o mitjanes, de formació exterior, però cal remarcar-ne dues. Una és l'any que va passar, de febrer de 1972 a febrer de 1973, a l'Institut d'Immunologia de Basilea, que estava dirigit per Niels Jerne, que també fou Premi Nobel.

També cal esmentar el curs llarg, d'abril de 1982 a juliol de 1983, amb una beca de recerca a l'Institut Salk de La Jolla (Califòrnia), treballant amb el doctor Melvin Cohn. El conjunt de la seva formació a fora és de cinc anys.

Entre les seves línies de recerca personal, crec que podríem delimitar-ne tres, i a cadascuna hi ha dedicat una pila d'anys. La primera important fou l'estudi de l'HLA, el sistema d'histocompatibilitat, que ha permès grans avenços en la pràctica de trasplantaments. Aquesta ha estat la seva atenció preferent durant deu anys.

La segona línia s'ha centrat en l'estudi de les proteïnes de membrana, importants en la comunicació intercel·lular i en la transmissió de missatges a l'interior de la cèl·lula. I des de fa alguns anys treballa principalment en l'estudi de la regulació del cicle cel·lular, important en el tema concret de l'estudi de la proliferació de limfòcits, i, de manera més general, en l'estudi dels mecanismes de divisió cel·lular.

Aquesta intensa activitat científica l'ha portat a guanyar el primer Premi Ciències de la Salut de la Fundació Uriach l'any 1990, i el 1993 li fou concedida la Medalla Narcís Monturiol per la seva contribució científica i tècnica en el camp de les ciències de la salut. L'abril de 1996 va llegir el seu discurs d'ingrés a la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, presidida aleshores pel doctor Josep Laporte, amb el tema «Ciència, tècnica i teoria en la recerca biomèdica». Després n'ha ocupat el càrrec de vicesecretari a la Junta de Govern.

Vives és professor de la Facultat de Medicina, però sobretot metge de l'Hospital, cap d'un servei on es fan tasques de recerca i d'assistència d'alt nivell. Allà ha creat escola, amb nombrosos deixebles i grups ja independitzats de recerca, actualment amb una projecció important dins de l'activitat global de l'IDIBAPS (Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer). En el seu currículum consten publicats cent vuitanta-nou treballs; d'aquests, cent trenta-vuit en revistes de projecció internacional en llengua anglesa i amb índex d'impacte reconegut. Ha estat el primer president de la Societat Catalana d'Immunologia (1981-1985) i també de la Societat Espanyola i president del congrés europeu fet a Barcelona el 2005.

Les seves àrees aplicades de treball, dins del camp de la immunologia, són diverses, però principalment se centren en els trasplantaments, inicialment de ronyó, després més del moll de l'os i altres localitzacions. I més tard, se centra molt més en la recerca bàsica.

El seu compromís amb el país, i dins de la línia del que representa l'IEC, és ferm. És una persona poc amiga de fer-se notar, però malgrat això ha fet alguna incursió en el

camp de la literatura en català, i és autor d'una novel·la, *Sense miralls*, editada per Columna l'any 2000.

Text llegit pel senyor Jacint Corbella i Corbella en el Ple del dia 21 de gener de 2008